

نام درس: فیزیک ۲
نام دبیر: مصطفی
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۰۵
ساعت امتحان: ۰۰:۰۰ صبح / عصر
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش شهر تهران منطقه دو تهران
دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد سعادت آباد
آزمون پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

نام و نام فانوادگی:
مقطع و رشته: یازدهم (یافی)
نام پدر:
شماره داوطلب:
تعداد صفحه سوال: صفحه

ردیف	سوالات	نام دبیر: تاریخ و امضاء: تاریخ و امضاء: نام دبیر و امضاء مدیر	نمره به عدد: نمره به حروف: نمره به حروف:
۱,۵	جاهای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید. ۱) قاعده انشعاب جریان، در واقع مبتنی بر بار الکتریکی است. ۲) القای خاصیت مغناطیسی در ماده فرومغناطیسی را و القای جریان الکتریکی در یک رسانا به کمک میدان مغناطیسی را می‌نامند. ۳) آهنگ تغییرات شار در یک منحنی بسته معادل کمیت است. ۴) وبر بر متر مربع معادل واحد است. ۵) برای این که شار مغناطیسی عبوری از یک مربع، دو برابر شود، باید دو برابر شود.	۱	
۲	گزینه صحیح را در هر مورد مشخص کنید: ۱) همواره بار الکتریکی مشاهده شده جسم، مضرب صحیحی از بار بنیادی e است که به آن گفته می‌شود. الف) تریبو الکتریک ب) قانون کولن ج) اصل پایستگی بار د) اصل کوانتیده بودن بار ۲) در مدارهای یکسکننده برای تبدیل جریان‌های متناوب به جریان‌های مستقیم از چه قطعه‌ای استفاده می‌شود? الف) مقاومت نوری ب) دیود ج) ترمیستور د) پتانسیومتر ۳) قسمتی از یک حلقة مربعی شکل درون میدان مغناطیسی B است. چنان‌چه این حلقة را بیرون بکشیم، جهت جریان القایی به کدام صورت است? الف) ساعتگرد ب) پادساعتگرد ج) ابتدا ساعتگرد و پس از خروج کامل از میدان پادساعتگرد می‌شود د) جریانی القا نمی‌شود.	۲	
۳	۴) جریان عبوری از یک سیم‌لوله به صورت $I = \frac{1}{60} \sin(20\pi t)$ است. نیروی محرکه این سیم‌لوله در لحظه $t = 0$ ولت است. ضریب خودالقایی این سیم‌لوله چند میلی هانری است؟ ثانية برابر $4\pi / 0$ ولت است. ضریب خودالقایی این سیم‌لوله چند میلی هانری است? الف) 8 ب) 0/008 ج) $\frac{8\sqrt{3}}{3}$ د) $\frac{8\sqrt{3}}{3} \times 10^{-3}$	۳	
۲,۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید: ۱) اساس کار دماسنج‌های مقاومت پلاتینی مبتنی بر چیست? ۲) چه ویژگی از مقاومت‌های نوری (LDR) باعث شده است که از آنها در چراغ‌های روشنایی خیابان‌ها استفاده شود?	۴	

۳) شیب مغناطیسی را تعریف کنید.

۴) کدام نوع از مواد در حضور میدان‌های مغناطیسی قوی، خاصیت مغناطیسی ضعیف و موقت پیدا می‌کنند؟

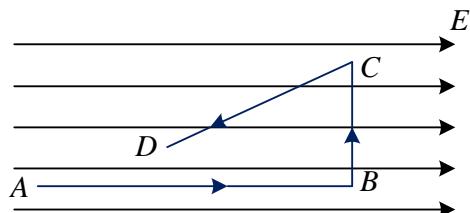
۵) مقدار اشباع خاصیت آهنربایی یک ماده فرومغناطیس چه زمانی به وجود می‌آید؟

ذره‌ای در میدان الکتریکی یکنواخت E مسیرهای $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D$ و $C \rightarrow D$ را مطابق شکل طی می‌کند.

الف) اگر انرژی پتانسیل الکتریکی ذره در مسیر $C \rightarrow D$ افزایش یابد، نوع بار ذره چیست؟

ب) کار انجام شده توسط میدان الکتریکی در مسیر $B \rightarrow C$ چقدر است؟

ج) پتانسیل الکتریکی نقطه A بیشتر است یا نقطه D ؟

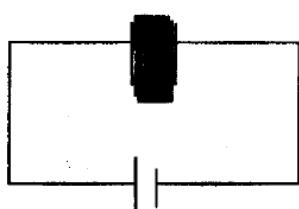

۴

مدار شکل رو به رو، شامل خازنی با دی الکتریکی به قدرت $KV/mm = 14$ است که به یک باتری با اختلاف پتانسیل ثابت متصل است.

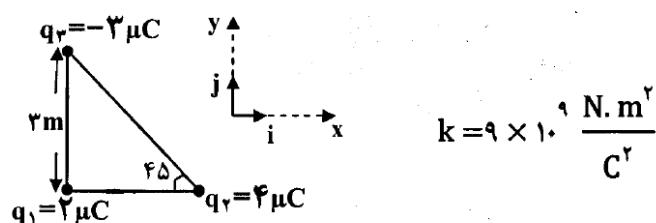
الف) اگر فاصله بین صفحه‌های خازن $mm = 10$ باشد، پتانسیل فرو ریزش آن چند ولت است؟

ب) اگر پس از شارژ شدن خازن، دی الکتریک را از بین صفحات خارج کیم، ظرفیت و انرژی ذخیره شده در خازن چه تغییری می‌کند؟

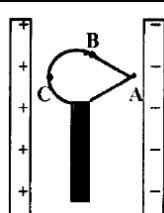

۵

سه ذره باردار مطابق شکل زیر در سه رأس مثلث قائم الزاویه‌ای ثابت شده‌اند، نیروی الکتریکی وارد بر ذره واقع در رأس قائم، بر حسب بردارهای i و j چند نیوتن است؟

۶

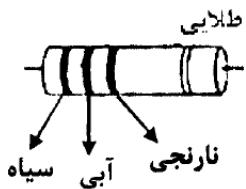
در شکل رو به رو، جسم رسانای منزوی و خنثی که روی پایه عایقی قرار دارد، بین دو صفحه رسانای باردار موازی، در تعادل الکتروستاتیکی قرار دارد.

الف) میدان الکتریکی خالص درون جسم رسانا چقدر است؟

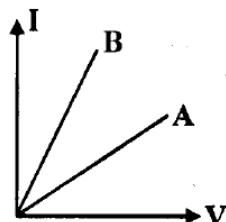
ب) پتانسیل الکتریکی نقاط A و B و C را با یکدیگر مقایسه کنید.

۷

۸

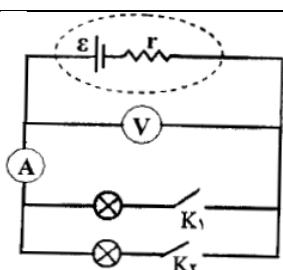

- الف) در مقاومت کربنی شکل رو به رو، با توجه به که رنگ‌های داده شده، مقاومت آن چند کیلو اهم می‌باشد؟ سیاه: صفر آبی: ۶ نارنجی: ۳
ب) رئوستا به چه منظور در مدار قرار می‌گیرد؟

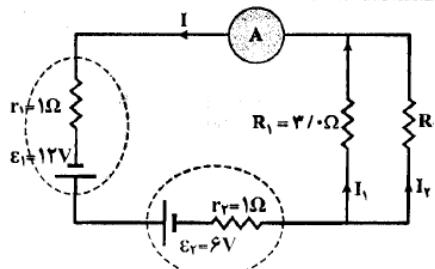
شکل رو به رو، نمودار $I - V$ را برای دو رسانای A و B نشان می‌دهد.
اگر طول و جنس این دو رسانا یکسان باشند،
با ذکر دلیل توضیح دهید سطح مقطع کدام رسانا بزرگ‌تر است؟

۹

در شکل رو به رو، دو لامپ مشابه به طور موازی به هم متصل شده‌اند و هر لامپ با کلیدی همراه است.
با بستن کلیدهای K_1 و K_2 یکی پس از دیگری، عددهایی که آمپرسنج و ولت سنج نشان می‌دهند، چه تغییری می‌کند؟

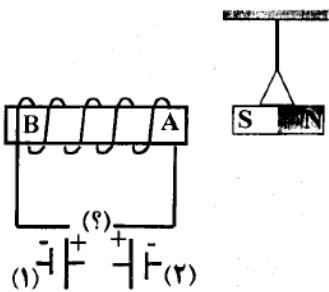
۱۰

جریانی که آمپرسنج در مدار شکل رو به رو نشان می‌دهد، برابر $2A$ است.
الف) مقاومت R چند اهم است؟
ب) توان ورودی به باتری ϵ_2 چند وات است؟

۱۱

با توجه به شکل، عبارت‌های زیر را کامل کنید.
با قرار دادن باتری شماره در مدار، A قطب N هسته داخل سیم‌لوله است و می‌تواند آهنربای آویزان شده را کند.
اگر جنس هسته قرار گرفته در سیم‌لوله از نوع ماده مغناطیسی مانند باشد، آهنربای الکتریکی ساخته خواهد شد.

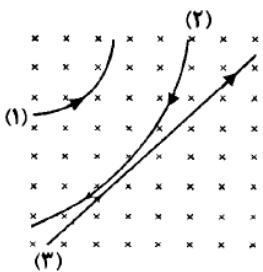
۱۲

از دو سیم راست، بلند و موازی که به فاصله ۲۰ سانتی‌متر از یکدیگر قرار دارند، جریان‌های همسوی $I_1 = 5A$ و $I_2 = 10A$ عبور می‌کند.

- الف) میدان مغناطیسی حاصل از جریان I_1 در محل سیم حامل جریان I_2 چند تスلا است؟
- ب) نیروی مغناطیسی که بر یک متر از سیم حامل جریان I_1 وارد می‌شود، چند نیوتون است؟
- ج) این دو سیم یکدیگر را جذب می‌کنند یا دفع می‌کنند؟

۱۳

سه ذره، هنگام عبور از میدان مغناطیسی درون سو، مسیرهایی مطابق شکل را طی می‌کنند، با ذکر شماره ذره بیان کنید:

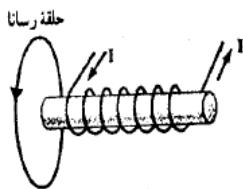
الف) بار کدام ذره منفی است؟

ب) کدام ذره بدون بار است؟

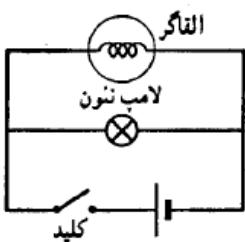
ج) بار کدام ذره مثبت است؟

۱۴

الف) در شکل رو به رو به وسیله سیم‌لوله حامل جریانی، یک جریان القایی در جهت نشان داده شده در حلقه به وجود آمده است. دو راهکار برای آنکه جهت جریان القایی در حلقه مطابق شکل باشد، بیان کنید.

ب) با یک لامپ نئون و یک القاگر با تعداد دور زیاد و یک باتری و مقداری سیم رابط مداری مطابق شکل بسته‌ایم. وقتی کلید بسته است، لامپ با نور ضعیفی روشن است. با باز کردن کلید چه اتفاقی می‌افتد؟ توضیح دهید.

۱۵

الف) شار مغناطیسی عبوری از یک سیم‌لوله، که دارای ۱۰۰۰ حلقه است، با آهنگ $5 \times 10^{-4} Wb/s$ افزایش می‌یابد. بزرگی نیروی محرکه القا شده در سیم‌لوله چند ولت است؟

ب) در یک رسانای اهمی، به مقاومت 2Ω جریان متناوبی با بیشینه نیروی محرکه $120V$ می‌گذرد. اگر دوره تناوب این جریان $50ms$ باشد، معادله شدت جریان را بر حسب زمان در SI بنویسید.

۱۶

ردیف	شرح سوالات	بارم
۱	۱-۱) پایستگی ۲-۱) القای مغناطیسی، القای الکترومغناطیسی ۱-۳) اختلاف پتانسیل ۴-۱) تsla ۵-۱) میدان مغناطیسی	۱,۵
۲	۱-۲) داصل کوانتیده بودن بار ۲-۲) ب: دیود ۳-۲) الف: چون شار در حال کاهش است، طبق قانون لنز جریان در حلقه باید ساعتگرد باشد تا با کاهش شار مخالفت کند. $\varepsilon = L \frac{dI}{dt} \rightarrow \varepsilon = L \times 5 \times 20\pi \cos(20\pi t) = L \times 5 0\pi = 0 / 4 \pi \rightarrow L = \frac{0 / 4 \pi}{5 0\pi} = 8 \times 10^{-3} H = 8 mH$ ۴-۲) الف	۲
۳	۱-۳) تغییر مقاومت الکتریکی با دما ۲-۳) کاهش مقاومت آن با افزایش شدت نور ۳-۳) وقتی یک سوزن مغناطیسی شده با یک عقره مغناطیسی را از وسط آن آویزان می‌کنیم در بیشتر نقاط زمین، به طور افقی قرار نمی‌گیرد و امتداد آن با سطح افقی زمین زاویه می‌سازد. به این زاویه، شب مغناطیسی گفته می‌شود. ۴-۳) مواد پارامغناطیسی مانند آلومینیوم و پلاتین ۵-۳) هنگامی که ماده فرومغناطیسی در یک میدان مغناطیسی بسیار قوی قرار گیرد و درصد بالایی از دوقطبی‌های مغناطیسی حوزه‌ها با میدان مغناطیسی خارجی همسو شوند.	۰,۵
۴	الف) نوع بار ذره، مثبت است ب) صفر ج) A	۰/۷۵
۵	الف) $V_{فروزش} = E_{max} \times d \rightarrow 14000 \times 0 / 0.1 = 140V$ ب) ظرفیت و انرژی خازن کاهش می‌یابند.	۰/۵
۶	$F_{\tau_1} = K \frac{ q_1 q_{\tau} }{r^2} \rightarrow F_{\tau_1} = ۹ \times ۱۰^{-۹} \times \frac{۴ \times ۱۰^{-۶} \times ۲ \times ۱۰^{-۶}}{۳^2} \quad \vec{F}_{\tau_1} = -۸ \times ۱۰^{-۷} \vec{i} N$ $F_{\tau_1} = ۹ \times ۱۰^{-۹} \times \frac{۳ \times ۱۰^{-۶} \times ۲ \times ۱۰^{-۶}}{۳^2} \rightarrow \quad \vec{F}_{\tau_1} = ۶ \times ۱۰^{-۷} \vec{j} N$ $\vec{F}_T = \vec{F}_{\tau_1} + \vec{F}_{\tau_1} = -(۸ \times ۱۰^{-۷}) \vec{i} + (۶ \times ۱۰^{-۷}) \vec{j}$	۱/۵
۷	الف) صفر ب) $V_A = V_B = V_C$	۰/۲۵
۸	الف) $R = ۶ \times ۱۰^{-۷} \Omega \quad R = ۶ K \Omega$ ب) برای تنظیم و کنترل جریان در مدار	۰/۷۵
۹	با توجه به شکل، شب نمودار $\frac{1}{R}$ می‌باشد. پس رسانای A دارای مقاومت بیشتری است و چون مقاومت مقطع طبقه	۰/۲۵

شرح سوالات

ردیف		شرح سوالات	بارم
		رابطه $R = \rho \frac{1}{A}$ رابطه عکس دارند پس سطح مقطع رسانای B بزرگتر است.	
۱۰	۰/۵	آمپرسنج عدد بیشتری نشان می‌دهد، ولت سنج عدد کمتری نشان می‌دهد.	
۱۱	۱ ۰/۵	$-r_1 I + \varepsilon_1 - \varepsilon_r - r_r I - R_T I = \cdot \rightarrow R_T = ۱\Omega \quad (\text{الف})$ $R_T = \frac{R_1 \times R_r}{R_1 + R_r} \quad R_r = ۱/۵\Omega$ $P = I(\varepsilon_r + r_r I) \quad P = ۱۶W \quad (\text{ب})$	
۱۲	۱	یک- جذب- فرو مغناطیس (نرم)- آهن خالص (نیکل یا کبالت خالص)	
۱۳	۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۲۵	$B = \frac{\mu_0 I}{2\pi R} \quad B = \frac{۴\pi \times ۱^{-۷} \times ۵}{2\pi \times ۰/۲} \quad B = ۵ \times ۱0^{-۹} T \quad (\text{الف})$ $F = BIL \sin \alpha \quad F = ۵ \times ۱0^{-۹} \times ۱ \times ۱ \times ۱ = ۵ \times ۱0^{-۹} N \quad (\text{ب})$ ج) جذب می‌کنند	
۱۴	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	الف) ذره ۲ ب) ذره ۳ ج) ذره ۱	
۱۵	۰/۵ ۱	الف) دور شدن سیم‌لوله و کاهش جریان در سیم‌لوله و یا هر مورد صحیح دیگر. ب) باز شدن کلید، جریان و در نتیجه شار مغناطیسی عبوری از القاگر کاهش می‌یابد. پس بنا به قانون لنز نیروی محرکه خود القایی در جهتی ایجاد می‌شود که با کاهش شار مخالفت کند و اثر خود القایی در سیم‌لوله رخ می‌دهد که باعث می‌شود لامپ در یک لحظه پر نور و سپس خاموش شود.	
۱۶	۰/۵ ۱	$ \varepsilon = \left -N \frac{d\phi}{dt} \right \quad \varepsilon = ۱۰۰ \times ۵ \times ۱0^{-۴} = ۵ \times ۱0^{-۱} \quad (\text{الف})$ $I_m = \frac{\varepsilon_m}{R} = \varepsilon A \quad \omega = \frac{\gamma\pi}{T} \quad \omega = ۱\cdots\pi rad/s \quad I = I_m \sin \omega t = \varepsilon \sin ۱\cdots\pi t \quad (\text{ب})$	